

Motion till Grundsunda hembygdsförening

Grundsunda hembygdsförenings styrelse fattade 20 oktober 2020 ett beslut som åtminstone i Grundsunda socken måste framstå som smått historiskt: Att bidra till tryckningen av en släktbok för Grundsunda. På annat sätt kan man inte tolka beslutet som det formulerades i det justerade protokollet: "Styrelsen ställde sig positiva till att få en bok om Grundsunda släkter och gårdar och Stig Nordström fick i uppgift att reda på kostnaden för tryckning av 500 - 1000 böcker med 300 sidor."

Varför skulle det vara viktigt att det finns en släktbok för Grundsunda?

Aktuell forskning visar att det genetiska arvet spelat en avgörande roll i att forma vår identitet. I den mån man har rötter i Grundsunda kan man i den utläsa vilka våra förfäder var och forska vidare i befintliga arkiv i den mån det inte finns i form av muntliga släkttraditioner. Tyvärr har mycket av äldre delar av kyrkoarkivet i Grundsunda förstörts vid en olycklig brand i prästgården 1802. I befintligt utkast av släktboken har dock det mesta av innehållet i de försvunna delarna kunnat återställas med hjälp av innehållet i främst mantalslängder och domböcker. I just domböckerna kan man utläsa mycket av vilka våra förfäder egentligen var i form av utdrag ur domboksprotokollen. Materialet före 1800 skulle annars vara i stort sett otillgängligt för bokens läsare eftersom man använt en skrivstil som är oläslig för nutida människor.

Befintligt utkast av släktboken saknar dock en viktig komponent, bilder som visar hur de byggnader såg ut som våra förfäder byggde och bodde i. Därför är det i högsta grad önskvärt att hembygdsföreningens arkiv av gamla bilder görs tillgängligt för kunniga personer och kan tillfogas släktboken.

Svårigheten för nutida människor att läsa gamla dokument ger anledning att fråga, är befintligt utkast till släktbok utfört så att man kan lita på att innehållet är korrekt, eller så korrekt som möjligt?

Undertecknad var närvarande när det historiska beslutet fattades för fem år sedan och var också den som fick uppdraget att skriva släktboken. Jag har deltagit i författandet av motsvarande släktböcker för Nordingrå, Anundsjö, Sidensjö-Skorped, Nätra och Arnäs. Av dessa är det bara två där jag haft möjlighet att personligen övervaka innehållet, nämligen Nordingrå och Arnäs. I sistnämnda bok tryckt 1998 har jag funnit 71 fel, troligen alla funna av mig själv. Det kan tyckas mycket, men boken omfattar 861 faktaspäckade sidor, några är lätt genomskådliga skrivfel, en hel del funna under arbetet med Grundsundaboken och de flesta är jag faktiskt stolt över att ha funnit. Jag förväntar mig att under motsvarande tid, 28 år, att högst tio fel skall ha uppenbarat sig i en Grundsundabok. Det finns i äldre tid endast två grannförsamlingar, båda med mycket fullständiga kyrkoarkiv, och boken är i stort sett utdrag ur en databas för Grundsunda. När man gör en släktforskningsdatabas för en hel socken har man mycket bättre möjligheter att hitta fel än för den som bara har egna pappersanteckningar att tillgå.

Jag föreslår föreningen

- Att omgående ta in offerter från flera förlag att trycka boken
- Att föreningens bildarkiv öppnas för kunniga personer som kan välja ut bildmaterial lämpliga som illustrationer i boken

Gullänget 2026-02-28

Per Sundin